

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 11649

MINYATURN

Judd L. Teller

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

י. ל. טעלער

מיניאטורן

לידער

ר' י' ל' טעלער

1934

פון זעלבן מחבר:
סימבאָלן — לידער — 1930

Copyright by
J. L. TELLER
1 9 3 4

דאָס בוך דערשיינט אין
125 עקזעמפלאַרן

געווידמעט
איך בידן

צופעליקע פענצמער
שפיגלען מיין געזיכט;
אויגן פארטושן מיך
מיט שיפן, נעפל און זון;
וואסערן פארשטראמען מיך
מיט טייכן איבער לאַנקעס,
און איך קאָן ביז וואַנזין פארפירן
קעלטן, פעלדזן און שליימיקע פלאַנצן.

ערשטער פראָסאָס :

די זון איז הויך. דאָס ליכט
שלאַגט שאַרף ווי האַגל.
סע שמעקט מיט ווייטן רעש,
כיט ערשטן פראָסאָס.

מיידלעך פירן קליינע,
קודלעוואַטע הינט ;
יינגען רעדלעך אום
אין שווינדלדיקע קרייזן.

די לופט איז רוי.
פייגל בלענדן נאָענט.
קעלט און ווייטע רויבן.

די האַר בלאַזן אין פנים —
ווי האַגל, ווי רויך און
ווי רעגן.

זון בלאַנקט
מיט נאַענטע מעסערס פאַר די אויגן ;
מייכלעך גלוסטן דיינע פים.

ביזט יונג. שפּיגלען נעמען דיך
ווי אַ פרוי,
און הייסע זאמדן לאַקערן
אַרום דיין שאַטן.

פ י ג ו ר :

ווינמן וועלן ברעכן שמאמען
ארום שלאנקען מיידל-גאנג;
דאס פנים וועט זיך רייסן
ווי דורך נעצן;
זון וועט שוידערן
און שויכן וועלן בראזגען אונטער ליכט;
ווער וועט אויפטאיען די פרייד
אין הארטע און שפיציקע נאָפלען?

פ ע ל ד ז :

זון בושעוועט ווי שלאכט.
מיין לייב איז יונג
צווישן פעלדזן.

דא האט האגל געבלענדט
און פארלענדט.

ביימער — וואכע פעלן
אין העלע טשאדן ;

שטיין — דיקער
אפגעדעקטער דוך —

איינצועסן זיך אין אלץ,
ווי וואסער.

* *
*

האַרבסט. יינגלעך
לאַזן שלאַנגען אין דער לופט;
פענצטער צעבליען
ווי סעדער.
טעג פון מאַטער זון
און הייסע פאַרבן.
רייטער צוימען זייערע פערד;
יאַגן איבער צעצונדענע שמעם,
ווי דורך שטורעמס.

פון וואלד :

דאס ראשיקע לויפן פון שמראמען
ווי דאס פאלן פון שווערע געוויכטן ;
בלענד פון העק און שפענער —
פליענדיקער שוים
איבער וואקלענדיקע ביימער.
קליינע פייגל פינקלען
ווי טראפנס קעגן זון.

פון ברעג :

צעטומלמע פענצטער,
פארקלעממע שטיקער ליכט ;
פייגל אין הייסן שמראם פון ווינט.
און א שיף אין שוים
און וויסע פלאמען.

ה א ר ב ס ט :

מיינע אויגן טונקלען
פון פליענדיקע פייגל ;
די זון איז ווייט אין הימל
און וואַרעם ביי די פיס ;
די ערד איז היימיש
און טרוקן ;
גלידער זענען וואַך
ווי נערוון.

ה י ז :

יוני. דו ביזט שלאף
פון שוין.

די לופט — לייכמע,
בלאנקענדיקע פלאכן.
פענצמער — נאָענט-ווייט
און שמאר פון זון.

היזער רירן פון די ברעגן,
און ווי אויפן וואַסער
שלאַגט מיט בליאַסקען.

א י ן ש ט א ט :

די זון איז א הייסער גערודער.
באנען קראכן דורך
מיט בלענדנדיקע פענצמער ;
פייגל טראגן זיך
אין ווינטיקן פאניק ;
צערוישמע קליידער
און שלאנקפוסיקער פלאנמער.

ווארעם געשמאלט אויף די ראגן :
איך גלומט אויף דיר מיט הינט
און קרייצנדיקע רעדער.

ר ו א י נ ע ז :

מעמפע, פלאכע פנימ'ער
פון פעלדזן;
ווי פון קראנקע אויערן
רינען רימשקעלעך.
דא שפראצן גראָזן
אונטער חרוב'ע כוואַליעס,
און באַנאַכט וואַיען שמערן.

ש פ ע ט ע ש ע ה :

אויגן — טיף-קלאר,
ביו דאס קיל פון שטיינדלעך אויפן גרונט.

פענצטער — אויסגעלייגטע קארטן;
ליכט און פייגל
אין שארפע בלענדנדיקע קרייזן.

די זון —
ווי שפורן נאך א זאווערוכע.

אויפן וועג :

ווינט שמערט דיין גאנג
און שטיקט דיר ווי רויך.
פון בערג בלאנקט
מיט ווייטער זון און קאלטע מייכן.
ביזט איינזאם
אין שפעטן ליכט.
אומאס שארכן שארף
ווי בלעטער.

ווינטער-פארנאכט :

שלאנקע יינגלעך לויפן
אין האלב-ליכט און שרייען ;
ארום ווארעמע ליכטיקע טורעמס
קלעטערן וויזערס, ווי מאלפעס.

טעמפע קולות און שפעטע זון.
דער פראסט קנאקט הארט ווי שאדעכץ.
ערגעץ ווייט גרוילן מויערן
ווי אייזבערג,
און שויבן פלאקערן העלער
פון שמרוי.

ש ט א ט - ש א ס י י :

דער ווינט טרייבט שילדן
ווי כוואליעס איבער אונדזערע קעפּ;
די זון בראזגעט, ווי גלאז,
און איז אַ קאלטע בלענדעניש
צווישן די ביימער.

שיינען פאַרכאַפּן אין ווילדוועב;
אַומאַמאַכילן טראַגן זיך
מיט אימפעט, ווי אויף גליטש.

ס'טונקלט. פענצטער זענען אָפּן,
און פון ראַדיאָ שרייט די נאַכט
מיט הייסע קולות.

צוים געמלעכן שכן :

איך שעם זיך צו קומען צו דיר
אינמיטן העלן מאג.
פארנאכט אבער
ווען רויכן שרייבן אין דער לופט
און פארמעקן עם באלד —

מיין קלוגשאפט
וואלט דיך גערירט
ביז טרערן. . .

ד א ס ל ע צ ט ע ג ע ז א נ ג :

פארנאכט :

איך זע זיך אזוי קלאר
ווי ביים חבר אין הארץ.

סע וועט נאך בלייבן ווארעמקייט
פאר די נאענטסטע פיר ווענט,
און פון קוימען וועט שטייגן א רויך.
נאר פאר מיר
וועט דער ערשמער שטערן
א קליצמקע זיין צום הימל.

איך וועל אַנקלאַפּן אין טיר פון ערשטן-בעסטן גאַט,
און שטיין פאר אים מיט קלארע אויגן,
ווי אין פענצטער פארן זונאוּפגאַנג,
מיט אַן אייגן לאַבן ברויט אין טאַש.

פ א ר א ר ע ג ו :

ווילדע פארכטיקע פענצמער
אונמער שיפע דעכער ;
מוטנע ווייסלעכין צווישן
ביימער ;
גרויסע פריע טראָפּנס
פאלן פלאך ווי בלעטער ;
געזיכמער זענען שוועבעלעך
וואָס העלן אויף
אין בליין.

ע ט י ו ד :

רויכן איבער שטאַט פאַרנאַכט
ווי בלעטער אין ווינט ;
הינט ליגן פלאך ווי שוועלן.
רעגן-פלעקן אויף די שויכן
ווי פון פרישער פאַרב.
אויסשטעל-פענצמער אַנקערן
ווי שיפן.

פ י ו ס א ז ש :

די פייגל רייצט
דער הייסער ריח
פון שטייפע בערגלעך ערד.

דער פארנאכט איז טעמפ,
מיט שפעטע רויכן
איבער דעכער...

דיין ריר
צינדט ווילדע שאַמנס אויף די ווענט;
ווינטן לויערן
אויפן קילן בלויען פלאם
פון דיינע נאָפלען.

ח י ה ' ש :

דיין צארטער, ווילדער רייטער
וואס קליידט די שפארן
ווי א פרוי.

אין פארנאכטן פון רוימלעכע הימלען
און ווארעמע דעכער,
האט ער ליב דיין ברוינע, ווארעמע פעל,
דיין הארטן געביין צווישן זיינע קני,
און שעמט זיך פאר דער היימישקייט
אין דינע גלוסטיקע אויגן.

דורך פייכטן וואל, מיט א לאמטערן,
וועט ער שפעט זיך קערן צו דיר ;
קניען פאר דיר,
ווי פאר א געץ,
מיט א זשמעניע היי.

צ ו ר י ק ק ע ר :

א שווערער גוף, און שלאבערדיקע טריט
וועלן נאך טרעפן אַמאַל
צו דער נעסט פון דיינע אויגן.

דיינע בריסט וועלן טרויערן
און קוקן צום ים ;
און דיינע קליינע טריט אין שניי —
קלוגע יאַפּאַנעזישע פיגורן.

נאָר דיינע ברעמען וועלן הויערן
ווי הירשן
אין חודש פון הייסע באַנערן ;
אַזונט : און דיין מויל וועט זיין אין נעפל.

ביז שפעט וועט זיך איבערדערציילן דער נס —
און שאַמנס וועלן קלינגען ווי שווערדן.

וועגן אונדז ביידע :

איך ווייס נישט די צייטן
פון דיינע געדאנקען...
נאר מיך וועט נאך אמאל באליידיקן א קויל,
און זיין וועט עס די שולד
פון מיין אייגענער
האנט.

און אפילו דאן
וועט מיך דיין גוטסקייט
פארשעמען.

די זון ווארעמט מיינע פענצטער ;
איך בין יונג, טרויעריקער פון אלע ווערטער...

צו א מאנומענט :

אונט-משאד איז געדיכט
ארום ביימער און מידע בהמות.
און איך בין א הירש וואס לויערט
אין די קוסטעס.

דו ביזט א מאנומענט
וואס רייט אין דער זון.
זון און הינט האבן
דיך באשמעקט,
און דער טייך איז בארוישט
מיט דיר.

איך בין קראנק, און גלוסט צו דיר
ווי צו א ווייב.

פ ר ו י א י ן ר ע ג ן :

אַנמעכטיקע ווענט
און אימפעטיקע פלאנצן.
פינצטער. וואַרעמע, רוישיקע ריטשקעס
איבער שינדלען און ברעטער.

דו וואַקסט שלאַנק
אין פּלוצימדיקן ווילדן ליכט ;
דיין קלייד וויקלט זיך
ווי בלעך אין פּלאַס.

נאַכט. שרייענדיקע פּייגל
און פּליענדיקע בלעטער.

פּוֹן בּלֶעמער :

נאַכט, און בלאַנק
פון בלעמער אין דער פינצטער,
ווי ליכטער אין רעגן.
פינגער צערטלען גראַמעס
ווי נאַענט און וואַרעם לייב.
מייכלעך זענען שטילע
אַפענע וואונדן.

ג ל ו ס ט :

צערייצמע קישנס פייניקן
א מיידלס רויע נאפלען ;
איר מויל איז הארט ווי פעלדו,
און פייכט מיט ערשמן נעפל ;
די שלייפן שלאגן טאם—טאמס
היים און טעמפ ;
און הענט בריען ווי קראפעווע
אויפן נאקעטן לייב.

צ ו ו י י :

דער לאמטערן רוישט
ווי א גרויסע בין אין דער פינצטער;
נעפל פאלט און קלעפט זיך
לייכט ווי שניי. —

אונדזערע געזיכטער שיינען
ווי קלארער זינען;
דיינע בריסט צימערן
פון ערשטן טוי.

מיון הארץ דערפלאקערט שמיל און רויט,
ווי א פארשפעטיקטער שטיק הימל.

* *
*

אפשר איז עס גאט
וואס וואקסט ביי מיר אויפן לייב?

דיינע קליינע שארפע ציין
האבן גאט געקרייציקט.

גאט איז די לעגענדע
פון ווייסן געוויסן.
פארטאג בלאנקט עס ווי שניי פון אלע דעכער.

נאר איצט איז נאכט.
שטערן — שטילע, פלינקע
טריט פון האזן.

דיינע זומער-שפרענקעלעך זענען געדיכט
און רייצן ווי דער ריח פון ים.

גאט איז ניט יונג,
אים שלעפערט דער ריח פון ים.

ווינט צעטריימלט נאכט און שויבן.
שאַמנס לויפן איבער
ווי טייכן,
און ביימער רוישן
אין דער פינצטער ווי געפלאַקער.

די לבנה שפארט גרויס,
און שלאַגט מיט רויך,
און הילט לייבער אין בלענדנדיקע טומאָנען.

די נאכט איז הייס מיט קולות, שטראַמען און
אויפגעוואכטע שטאַמען.

ו ו י ל ד ג ע ז א נ ג :

איך וועל דיך נעמען ווילד, ווי פראַסט;
אויסשלאַגן שוויים
אויף דיין לייב.

מיר וועלן זיך טראַגן
דורך בלענדנדיקע טשאַדן,
און דו וועסט מיך זאָפֿן
ווי רוך.

נאַכט וועט איילן
מיט כמאַרעס און טייכן —
איבער אונדז סטאַיעס
מיט וויסמע געשרייען.

ד א ס מ י ו ד ל ב ע ט :

אין אַנגסטִיקער פֿרייד
קלאַמערן זיך טייכן אָן פעלדזן ;
ביימער גייען אויף יאָגד ;
פון וואַרצלען שלאָגט מיט היץ.
עס איז די נאַכט פון רויםן טוך :
נאַט,
באַשירם מיינע בריסמ.

צו ם ה ע נ ק ע ר :

ווי שיין שפירן מיר
דיין סטעליע אין דער פינצטער,
רייצן, ווי ווינמ,
דיינע קליצמקעס,
פארוואקסן מיט ווילדנאכט
דיין פענצטער.

מיר וועלן דיך נעמען ווי פעמליעס,
ארעמס און גריבער,
און לעשן דיין אטעם מיט ערד.

* *

*

ביימער לאַקערן ווי חיות
פאר די פענצמער, און וואסערן
שפארן אַפּ דילן.
אַ נאַכט פון פולע גריבער
און פייכטע געפארן.
שיינען צעגליען ווי שניי;
שוי-פענצמער צאפּלען,
ווי נעצן.

ה א ל ו צ י נ א צ י ע :

שמראמען רודערן דורך קוסמעס
ווי שפיר-הינט;
און ביימער רינען אָפּ
מיט הייסע זאפטן.

דיין בלוט צינדט דיך
ווי אינדזלען באַנאכט;
פעלדזן גארן דיך
גרויזאם ווי מאַנדזביל.

פענצטער — פינצטערע ברעגן.
די לבנה פאַרשרייט
אלע ווייטן.

ש פ ע ט - א ו ו נ ט :

מראמווייען לויפן-אָפּ
ווי הייסע שריפט.
מע איז די פייערלעכע שעה
פון מורעם-ציפערבלעטער.

ווי צויגן לוייערן אַרעמס אין דער פינצטער,
און טייכן פאַרפאַלגן די שמאַמען פון ביימער.

אַמעס איז איצט ווילד
ווי ריח פון ערשטן ברויט,
נאַפּלען גליען און צימערן
און זענען בלוי פון פראַסט.

פענצטער ברענען שטיל און רויט,
ווי רייפע פרוכט שפעט-זומער.

א ו ו נ ט י ק ע ג א ס :

צעצונדענע לוסטיקע שייבלעך
רודערן אין טורעמס דורך דער נאכט.
די טונקל איז באַלעכט מיט קליינזארג,
מיט ליכט און מיט פרויען.
אַומאַס גליען דורך ווינטן
און שנייען.
און שילדן הויערן
אין העלע טומאַנען.
לייבער זענען ליכטיקע פויקן,
און די שמאַט שפארט ווי אַ שיף
דורכן נעפל.

שני - שאר ער :

מענטשעלעך מיט בלאנקענדיקע
שופליעם
רעדן ווייסן לשון
אין דער נאכט.

שטרעקעס מיט קולות,
רידלען און שניי.
מראמווייען קלינגען
דורך ליכטיקן טומל.

אין נעפל גליען לייבער
ווי שויבן.
אמעס פארהויכט
אלע שמערן.

ד ע ר ר י ט ע ר ז י נ ג ט :

קראנקע וואַרצלען זוכן איצט
די וואַרעמקייט פון פייכטער ערד ;
נאַכט איז עלטער פון געשריי,
פון טייכן און פון פייגל.

דו ביזט שלאַנק,
און טראַגסט דיינע הערנער אין געפיל ;
און דיינע פאַלדן זענען נאָך וואַרעם מיט ווינט.

אין שפעטע נעכט וועל איך בענקען
נאָך דעם אַפגעהאַקטן זילב פון דיינע טריים,
נאָך דיין קנעכל וואָס איז רויט
ווי די באַק פון אַ קינד.

ש א ר פ ע ש ע ה :

אויערן וואכן ווי הינט און ווי שמערן ;
האַרבן וויימן פליעסק
צווישן ווערטער.
דאָס לייב רייסט אָן.
ביימער, שויבן בלענדן מיט פראַסט.
הערנער שווינדלען, ווי פייגל,
אין טונקל.
שמיכער זענען וואָך ווי דער דרויסן.

ר ע ג ן ב א נ א כ ט :

גיבע שלאקסן און
גלאנציקע גראָזן.
פון געזיכטער שלאַגט
מיט ווייסן קאלמן בליאַסק.
סע בושעוועט מיט ליכט
און דוגערדיקע וואונדער.
ווי טורעם-ווייזער גליען
לייבער אין דער נאַכט.

א ו י ס ע ר ן ש ט א מ :

מענטשן ליכטיקן
ארום שייטערס.
לבנה — קלארער
פון פראסט.

קינדער פלאטערן
ווי פלאמען אינם טונקל;
פייגל שרייען
איבער פארפרוירענע טייכן.

הויטן שפרינגען
ווי שאלעכץ.
קעלט און באלויכטענע צוגן.

א י נ ה א ל ט

<p>27 — — — צוריקקער</p> <p>28 — — — וועגן אונדז בידע</p> <p>29 — — — צו א מאַנומענט</p> <p>30 — — — פרוי אין רעגן</p> <p>31 — — — פינצטער</p> <p>32 — — — גלוסט</p> <p>33 — — — צוויי</p> <p>34 — — — :::</p> <p>35 — — — נאַכט</p> <p>36 — — — ווילד געזאַנג</p> <p>37 — — — דאָס מיידל בעט</p> <p>38 — — — צום הענקער</p> <p>39 — — — .:</p> <p>40 — — — האַלוצינאַציע</p> <p>41 — — — שפעט־אָונט</p> <p>42 — — — אָונטיקע גאַסן</p> <p>43 — — — שניי־שאַרער</p> <p>44 — — — דער ריטער זינגט</p> <p>45 — — — שאַרפע שעה</p> <p>46 — — — רעגן באַנאַכט</p> <p>47 — — — אויסערן שטאַט</p>	<p>5 — — — עגאָ</p> <p>6 — — — ערשמער פּראָסט</p> <p>7 — — — ווינט</p> <p>8 — — — פיגור</p> <p>9 — — — פעלדז</p> <p>10 — — — .:</p> <p>11 — — — פון וואַלד</p> <p>12 — — — פון ברעג</p> <p>13 — — — האַרבסט</p> <p>14 — — — היץ</p> <p>15 — — — אין שטאַט</p> <p>16 — — — רואינען</p> <p>17 — — — שפעטע שעה</p> <p>18 — — — אויפן וועג</p> <p>19 — — — ווינטער־פּאַרנאַכט</p> <p>20 — — — שטאַט־שאַסוי</p> <p>21 — — — צום געטלעכן שכן</p> <p>22 — — — דאָס לעצטע געזאַנג</p> <p>23 — — — פאַר אַ רעגן</p> <p>24 — — — עמייד</p> <p>25 — — — פייסאָזש</p> <p>26 — — — חי'ש</p>
--	--